

Examenul național de bacalaureat
2024 Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare

SIMULARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă termenului *elev de liceu* i se ia proprietatea *de liceu*, atunci

- a. extensiunea crește și intensiunea scade
- b. extensiunea scade și intensiunea crește
- c. extensiunea crește și intensiunea nu se modifică
- d. extensiunea nu se modifică și intensiunea crește

2. Una dintre regulile clasificării corecte este

- a. regula necircularității
- b. regula consistenței
- c. regula omogenității
- d. regula adecvării

3. Subiectul logic al propoziției *Unele probe ale bacalaureatului sunt scrise* este

- a. probe
- b. unele probe
- c. unele probe ale bacalaureatului
- d. probe ale bacalaureatului

4. Raționamentul *Dacă unii pictori nu sunt scriitori, atunci unii scriitori nu sunt pictori* este un exemplu de

- a. deducție mediată
- b. inducție completă
- c. deducție imediată
- d. inducție incompletă

5. Teza de demonstrat este

- a. propoziția ce urmează a fi dovedită ca fiind falsă
- b. premisa folosită în demonstrație
- c. propoziția ce urmează a fi dovedită ca fiind adevărată
- d. o propoziție improbabilă

6. Inducția completă este

- a. o generalizare într-o clasă infinită de obiecte
- b. o particularizare într-o clasă infinită de obiecte
- c. o generalizare într-o clasă finită de obiecte
- d. o particularizare într-o clasă finită de obiecte

7. Propoziția *Ucraina nu este țară membră a Uniunii Europene* este

- a. universală negativă
- b. particulară negativă
- c. particulară afirmativă
- d. universală afirmativă

8. Termenul *profesorul meu de biologie* este

- a. nevid, general, simplu, pozitiv
- b. vid, singular, absolut, negativ
- c. singular, distributiv, pozitiv, compus
- d. singular, colectiv, pozitiv, compus

9. Inducția incompletă are

- a. o concluzie certă
- b. un caracter amplificator
- c. o concluzie adevărată întotdeauna
- d. o concluzie falsă întotdeauna

10. Termenii *poet* și *scriitor* se află în raport logic de

- a. identitate
- b. contradicție
- c. încrucișare
- d. ordonare

20 de puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E. Termenul C este în contrarietate cu B și în încrucișare cu D, iar termenul A este supraordonat lui C și D, dar în raport logic de încrucișare cu B. Termenul E este specie doar a termenului B și în raport de opoziție cu ceilalți trei termeni.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni. **2 puncte**

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D și E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera **A**, iar propozițiile false cu litera **F**).

- a. Unii C nu sunt B
- b. Toți A sunt B
- c. Unii D nu sunt A

- d. Niciun A nu este C
- e. Unii D sunt B
- f. Toți C sunt A
- g. Unii E nu sunt D
- h. Toți B sunt E

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Nicio țară democratică nu este monarhie neconstituțională.*
2. *Unele zile de primăvară sunt ploioase.*
3. *Toate persoanele morale sunt admirate.*
4. *Unii sportivi nu sunt profesioniști.*

- A.** Construiți, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural, subalterna propoziției 1, contradictoria propoziției 2, contrara propoziției 3 și subcontrara propoziției 4. **8 puncte**

- B.** Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **8 puncte**

- C.** Construiți, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural, obversa conversei supraalternei propoziției 2 și conversa subcontrarei propoziției 4. **6 puncte**

- D.** Doi elevi X și Y opinează astfel:

X-Dacă toate temele pentru vacanță sunt activități dificile pentru elevi, atunci unele activități dificile pentru elevi sunt teme pentru vacanță.

Y-Dacă unele lecturi suplimentare cerute la școală nu sunt resurse folositoare în viață, atunci unele resurse folositoare în viață nu sunt lecturi suplimentare cerute la școală.

Pornind de la această situație

- a. scrieți, în limbaj formal opiniile celor doi elevi **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea /incorectitudinea raționamentelor formalizate **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea raționamentului elevului Y. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

- A.** Se dau următoarele două moduri silogistice: oao-2, aeo-4.

1..Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

2. Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **6 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția *Unele sporturi individuale nu sunt periculoase*. **6 puncte**

C. Fie următorul silogism *Dacă unii adolescenți sunt rebeli, atunci toți oamenii sunt rebeli, având în vedere că unii oameni sunt adolescenți*.

Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F)

1. Termenul mediu este distribuit în ambele premise.
2. Subiectul logic al concluziei este reprezentat de termenul *om*.
3. Premisa minoră a silogismului este o propoziție particulară afirmativă.
4. Predicatul logic al concluziei este nedistribuit în premisă, dar distribuit în concluzie.

4 puncte

D. Fie următoarea definiție-*Ministrul este o persoană care conduce un Minister*.

1. Precizați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată.
2. Menționați o altă regulă de corectitudine a definirii, diferită de regula identificată la punctul 1 și construiți o definiție care să o încalce, având ca definit termenul *ministru*.

6 puncte